

KEDY A KDE MÁ SVÄTOSŤ ZMYSEL?

565/2018

www.inky.sk

15. 6. 2018

Miestom svätosti je Boží svet, do ktorého a vstupuje vierou. Mimo neho je svätosť nemysliteľná.

Svätosť nemá zmysel mimo Boha a Božieho sveta. Pápež nám vysvetľuje, že svätosť žijeme – a sme k nej motivovaní – v spoločenstve Cirkvi, pretože „Bohu sa zapáčilo posväcovať a spasit' ľudí nie každého osve, bez akéhokoľvek vzájomného spojenia, ale vytvorit' z nich ľud, ktorý by ho pravdivo poznal a svätu mu slúžil“ (GE 6, Lumen gentium 9). A to nielen tej pozemskej, ale aj v jeho už spasenej, čiže zbožstenej a v Bohu oslávenej časti: „...sme „obklopení oblakom svedkov“ (Hebr 12, 1), ktorí nás povzbudzujú, aby sme sa nezastavili na ceste a pobádajú nás, aby sme kráčali až do cieľa“ (GE 3).

Mimo Boha a mimo tohto Božieho sveta je svätosť nemysliteľná, neuskutočniteľná a zbytočná. Bez Boha je drvivá väčšina toho, čo znamená byť svätým nemožná: Sami nedokážeme prekročiť hranice a obmedzenia tohto stvoreného sveta. Sami sa nijako nedokážeme zbožstít. Nevieme sa urobiť ani večnými, ani všemohúcimi, ani vševediacimi, ani všadeprítomnými ani nijakými inými. Tak ako loď nemôže plávať na suchu, tak ako huslista nič nezmôže bez husiel, tak svätosť je úplne nemožná a nepredstaviteľná mimo Boha a mimo Jeho Božieho sveta, ktorým je Cirkev, spoločenstvo svätých.

Jediné, čo by zo svätosti bolo ako tak možné aj bez Boha, je jej morálna stránka: Mohli by sme sa rozhodnúť, že aj bez Boha budeme dokonalí ľudia, najlepší, akí dokážeme byť – lenže bola by to už len dokonalosť pozemská a ľudská, nie tá nádherná a všetko prevyšujúca božská, ktorú nám daroval Boh a ku ktorej nás volá. Mohli by sme sa tiež rozhodnúť, že budeme za každých okolností dobrí ľudia, dokonca že budeme konať podľa slov Písma, ktoré vraví, že máme dávať život jeden za druhého (1Jn 3,16), všetko znášať a pretrpieť (1Kor 3,4-7), neodporovať zlému zlom, ale nastaviť druhú tvár a k ukradnutej košeli pridať aj kabát (Mt 5,39-42). Ale prečo by sme to mali robiť? Aký zmysel by to vo svete bez Boha malo? Či bohatí, mocní, slávni a podľa sveta úspešní ľudia nie sú tí, ktorí sa správajú opačne? Hlava cirkvi Satanovej v Česku Jirí Walter hovorí: „Medzi satanistami je mnoho významných ľudí – umelcov, politikov, vedcov a iných géniov, ktorí sa stali slávnymi len vďaka tomu, že šli tvrdo, nekompromisne, egoisticky za svojím cieľom, že nedbali na spoločenské a morálne konvencie a tabu.“ Bývalý satanista, dnes kresťan Benedict Atkins dodáva: „Väčšina satanistov verí na podniknutie všetkého, čo je v ich silách na to, aby vyžmýkali od života to, čo chcú.“ Nemusia sa priamo hlásiť k satanizmu – ale nevyznáva väčšina ľudí práve toto? Dokonca možno väčšina formálnych kresťanov – hoci aj v akejsi forme „umierneného a slušného“ ale stále sebecka? Nie je práve toto návod na to, ako žiť vo svete bez Boha? Možno by ste povedali: Nie, oplatí sa aj bez Boha byť človekom podľa Evanjelia, pretože nám to dá dobrý pocit z toho, akí sme a ako žijeme – ale sami vieme, že to tak nie je. Preto tak nikto nežije. Povedia vám na to: Rovnaký a možno ešte mocnejší „dobrý pocit“ môžem zažiť aj z toho, keď zvíťazím, keď porazím konkurentov, nepriateľov, môžem mať dobrý pocit z moci, ktorú som si vydobyl, zo slávy, ktorú som získal, z bohatstva, ktoré som nazhromaždil, z diel, ktoré som vykonal... Nie. Svätosť je nielenže bez Boha a mimo Boha nemožná, ona je bez Boha a mimo Božieho sveta nelogická. Vo svete bez Boha nedáva svätosť žiaden zmysel. Skôr prekáža a škodí. Preto ľudia sveta nie sú svätí. Preto svetské knihy o úspechu a šťastnom svetskom živote nevyučujú svätosť. Preto ľudia – dedičným hriechom pripravení o Boha a život s Ním – nie sú od prírody svätí, ale hriešni, zlí a sebeckí. Ako zo svojich skúseností hovorí dobrodruh

a horolezec Reinhold Messner: „*Ľudia nie sú svojou náturou milosrdní samaritáni... Keby som sa vo východnom Tibete ocitol bez jedla a bez peňazí [odkazaný na ich pomoc], je celkom možné, že by mi na to povedali len: „To je tvoj problém“ – a nechali by ho tam tak.*

Aby sme mohli byť svätí – čiže zbožstvení, čiže spasení – musíme začať žiť s Bohom, so skutočným živým Bohom. A aby nám svätosť, áno, aj ako kresťanom, začala dávať zmysel, musíme najprv vojsť do Božieho sveta, ktorým je práve ono biblické a pápežovo spoločenstvo svätých. A ako doň vojsť? Vierou!

Na lepšie pochopenie si to predstavme takto: *Ste so skupinou ľudí stratení uprostred džungle. Kričíte na nich: Musíme vstať a ísť, nemôžeme tu ostať! A oni na to: Kam by sme šli? Je to aj tak zbytočné! Sme stratení! Nemáme kam ísť! A vy na to: Kus odtiaľto je drevorubačská osada, tam sa zachránime! Oni na to: A ako to vieš? Bol si tam? Videl si ju? A vy: Nie, ale mám mapu a na tej je to zakreslené! Ak teda uveríte mape, vydáte sa na cestu. Sprvu nemáte nič, než vieru v ten kus papiera. Časom sa objavia nejaké znamenia – tu vyhasnuté ohnisko, tam polozborený drevorubačský zrub. Potom vám nad hlavou preletí lietadlo. Časom je tých znamení stále viac. Jedno z lietadiel vás zbadá a zhodí vám správu kadiaľ ísť. Po čase džungľa redne... v diaľke uvidíte dym... potom osadu... potom do nej vojdete – a ste zachránení!*

S Božím svetom je to podobne. Najprv máme len mapu – Božie slovo a učenie Cirkvi o tom, že Nebo, miesto nášho zbožstvenia i samotný Boh existuje. Ak uveríme, objavia sa prvé znamenia. Najprv tie minulé – životy a skutky ľudí, ktorí cestou išli pred nami – čiže svätých – i znamenia, ktoré Boh konal ich rukami. Potom aj my začneme zakúšať prvé skúsenosť – prvé závaný Ducha, prvé znamenia a Božie skutky, ... potom zážitky Božieho života a uzdravenia v nás... Časom budú tieto skúsenosti stále hojnejšie a Božia blízkosť a prítomnosť stále silnejšia a hmatateľnejšia. Potom sa pred nami v kontemplácii rozprestrie Nebo a nakoniec, keď „*keď sa tento stánok - náš pozemský dom rozpadne*“ (2 Kor 5,1), doň už svätí a zbožstvení konečne plne vojdeme.

Už teda chápeme, prečo sv. Terézia Avilská považuje rozjímavú modlitbu a rozjímanie všeobecne za vstupnú bránu na túto cestu do Neba, či prečo autor Oblaku nevedenia vysvetľuje, že bez základov, vybudovaných rozjímaním, nedospejeme ani ku skúsenosti kontemplácie, čiže nazerania? Rozjímaním sa totiž začína naše štúdium mapy, čiže Božieho slova a prvých znamení, čiže svedectiev tých, ktorí Kristovou úzkou cestou kráčali pred nami. Rozjímanie nám odhaľuje kam ideme, čo je to za „miesto“, na ktoré nás Boh volá a kde na nás čaká spása a záchrana, ale aj to kde sa v tejto chvíli my sami nachádzame, kadiaľ vedie pre nás cesta k tomuto Božiemu cieľu a čo nás na nej prinajmenšom spočiatku čaká. A popri tom sa v našom srdci rozplameňuje túžba po tomto obrovskom Božom Dare, Dare Svätosti. Stále viac totiž rozumieme, že svätosť naozaj nie je bremeno, ale oslobodenie. Že to nie je zrieknutie sa niečoho, ale naopak, ohromné obdarovanie. Nie to nie je nič upäté a smutné, ale je to explózia, výbuch radosti a voľnosti a veľkého blaha. A hlavne – žiadna vymyslená ilúzia, ale hmatateľná realita! A čím viac tomuto Božiemu Daru rozumieme, tým viac po ňom túžime a dychtíme – až nakoniec vskutku prekonáme svoj strach a vydáme sa vážne na cestu, ktorú nám Božia mapa odhalila, „*obklopení, usmerňovaní a vedení Božími priateľmi*“ a sám „*zástup Božích svätých ma chráni, pomáha mi a nesie ma.*“ (GE4).